

Orientering til Landsstyret om Finansudvalgets beslutning tirsdag den 30. september 2008 -

Sag nr. 01.31.06/08-00370

(Landsstyreformandsbeslutning nr. 328, den 17. september 2008 og nr. 336, den 28. september 2008)

Licitation Qasigiannuit Efterskole

Landsstyret indstiller,

at modtaget licitationsresultat for efterskolen i Qasigiannuit gennemføres,

at hovedkonto 84.40.18 Øvrige skolebygninger forhøjes med 11.597.000 kr. på projekt nr. 110.59.002

Efterskole, Qasigiannuit.

at hovedkonto 89.72.11 Støttet privat boligbyggeri nedsættes med 11.597.000 kr. på projekt nr. 996.37.056 Støttet privat boligbyggeri, 2008.

Finansudvalgets bemærkninger

Finansudvalget udsatte den 21. september 2008 sin beslutning i denne sag med henblik på at indhente yderligere oplysninger fra Landsstyret. Udvalget modtog Landsstyrets besvarelse den 29. september om eftermiddagen. Udvalget har på denne baggrund færdigbehandlet sagen i løbet af den 30. september. I løbet af dette udvalgsarbejde har udvalget grundigt gennemgået Landsstyrets besvarelse af de 24 spørgsmål, som Finansudvalget stillede efter udvalgets indledende behandling af sagen. Det har i denne forbindelse været nødvendigt, at afholde et samråd med det fungerende Landsstyremedlem for Infrastruktur; Arkalo Abelsen.

Udvalget ønsker herefter at påpege følgende:

1. Alvorlig høringsmangel

Finansudvalget finder, at det er meget stærkt kritisabelt, at det fejlagtigt, og i direkte modstrid med faktum, var anført i det første oplæg til Finansudvalget, at alle hørings svar var indarbejdet, samtidig med at landsstyreområdet for Kultur- og Uddannelse, Forskning og Kirke (KIIIN) var vidende om, at der forelå mindstét stærkt kritisk hørings svar fra Landsstyreområdet for finanser. Dette hørings svar valgte departementet blot at se bort fra uden at orientere Finansudvalget om dette. Dette skete samtidig med, at Landsstyreområdet søgte at give indtryk af, at hørings svaret var indarbejdet jfr. vanlig praksis.

Udvalget har noteret sig, at KIIIN i det reviderede oplæg af 27. september 2008 til Finansudvalget beklager, at hørings svar fra Landsstyreområdet for Finanser og Udenrigsanliggender (ANAN) og Landsstyreområdet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer (AAN) ikke var indarbejdet i det første oplæg til Finansudvalget. Udvalget har ligeledes hæftet sig ved, at KIIIN i den efterfølgende besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål fremkommer med en åbenlyst meningsløs bortforklaring af det passerede hændelsesforløb. Landsstyreområdet oplyser således bl.a., at "*Hørings svaret fandtes irrelevant, idet der nu forelå forslag til finansiering set i relation til gennemførelse af Landstings beslutning om etablering af en efterskole i Qasigiannuit*". Finansudvalget skal til dette for det første bemærke, at Landstingets beslutning om at afsætte 33 mio. kr. til etablering af en efterskole i Grønland ikke giver KIIIN hjemmel til at misinformere Landstingets Finansudvalg! Finansudvalget skal for det andet bemærke, at der selvfølgelig skulle være sket en fornyethøring, såfremt hørings svaret ikke længere var relevant, fordi sagen havde udviklet sig yderligere. Dette er dog en rent formel betragtning, eftersom sagen ikke havde udviklet sig nævneværdigt på daværende tidspunkt! De i hørings svaret påpegede forhold vedrørende f.eks. den manglende lovhjemmel på efterskoleområdet og muligheden for alternative løsninger var, og er til dels stadigvæk, aktuelle! For det tredje var der ifølge Landsstyrets besvarelse til Finansudvalget afholdt

en lang række møder og foregået en omfattende korrespondance mellem bl.a. KIIIN og ANAN. Det afsluttende høringssvar fra ANAN var blot en opsummering af en lang række allerede påpegede kritiske forhold, der fortsat manglede at blive rettet op på! Men alligevel fremgik der intet om disse alvorlige problemer og mangler i det oplæg, som blev fremsendt til Finansudvalget. **Det er derfor ganske åbenlyst og åbenbart, at landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ikke har været i god tro i denne sag.**

Samlet finder Finansudvalget på det foreliggende grundlag at måtte konkludere, at det passerede er utilstedeligt og dybt beskæmmende for Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke! Udvalget skal meget kraftigt HENSTILLE, at det ansvarlige Landsstyremedlem og Landsstyreformanden uden ophold iværksætter tiltag, som kan forhindre tilsvarende fuldstændig uacceptable forløb fremover!

2. Manglende fremsendelse af høringssvar og manglende dokumentation for overholdelse af forvaltningsmæssige regler

Finansudvalget anmodede i sine spørgsmål om fremsendelse af samtlige høringssvar i sagen. Udvalget er imidlertid blot blevet oplyst, at sagsmaterialet omfatter e-mail korrespondance, rettelseseksemplarer af oplæg, afholdelse af møder med mere. Dette tomme og indholdsløse svar anses tilsyneladende som en tilstrækkelig begrundelse for ikke at fremsende det ønskede materiale til Finansudvalget.

Finansudvalget skal i denne forbindelse minde om udvalgets afgørelse i sag 07-231 vedr. GU i Nuuk. I denne sag anmodede Finansudvalget ligeledes om at modtage høringssvarene i en i øvrigt sjusket og dårligt forberedt bevillingssag fra KIIIN. Udvalget skrev den 2. april 2007 således: "Udvalget anmodede i sin afgørelse af 23. marts 2007 om at modtage kopi af de høringssvar, som Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke i forbindelse med forberedelsen af sagen angiveligt havde indhentet fra Direktoratet for Boliger og Infrastruktur samt fra Økonomidirektoratet. Det fremgår nu af Landsstyrets besvarelse, at der ikke har været tale om een egentlig høring, men derimod nærmere om en længere udveksling af oplysninger imellem de pågældende direktorater. Landsstyret har på denne baggrund ikke set sig i stand til at fremsende de ønskede høringssvar. Finansudvalget skal påpege, at Landsstyret med fordel kunne have fremsendt en sagskopi, hvis en sådan i øvrigt var praktisk mulig at udarbejde, såfremt det ikke var overkommeligt at fremsende de ønskede høringssvar. Grundet sagens hast kan Udvalget imidlertid acceptere at afstå fra at modtage det ønskede materiale. Udvalget skal dog gøre klart, at Landsstyret ikke kan forvente en sådan langmodighed fra Udvalgets side i lignende sager fremover."

KIIIN har således tidligere fået klar besked om, at Finansudvalget ikke vil acceptere, at landsstyreområdet ikke kan dokumentere sagligheden og lovformeligheden i sin sagsbehandling. Udvalget kræver derfor, at der uden ophold fremsendes en komplet kopi af sagen, svarende til en komplet aktindsigt, vedr. behovet for merbevilling til efterskolen i Qasigiannguut. Samtlige sagsakter, herunder. interne og eksterne mødereferater, notater til såvel administrativ som politisk brug, arbejds papirer, skriftlig dokumentation for rådgivning, e-mails m.v. skal udenundtagelse være medtaget i denne sagskopi. Udvalget skal allerede på forhånd gøre klart, at udvalget kræver, at der ufortrødent iværksættes en undersøgelse med henblik på iværksættelse af tjenestelige, økonomiske eller politiske sanktioner overfor de ansvarlige indenfor området, såfremt det med

udgangspunkt i sagens akter må konstateres, at administrationen indenfor KIIINs område ikke er sket med udgangspunkt i standarderne for god sagsbehandlingsskik, herunder særligt notatpligten. Materialet vil i øvrigt efterfølgende blive overgivet til Revisionsudvalget, jfr. det anførte om forvaltningsrevision nedenfor.

3. Manglende iagttagelse af frister for aflevering af bevillingssager til Finansudvalget og manglende respekt for Finansudvalgets arbejde

Der blev afholdt licitation over efterskolen i Qasigiannuguit den 7. august. Men først den 18. september 2008 blev der fremsendt en tillægsbevillingssag til Finansudvalget. Denne sag blev fremsendt med anmodning om hastebehandling. Udvalget har ikke desto mindre nødt til at stille hele 24 skriftlige spørgsmål og afholde samråd med det ansvarlige Landsstyremedlem for Infrastruktur, Boliger og Infrastruktur for at få et blot nogenlunde rimeligt grundlag at vurdere sagen på.

I det hele finder Finansudvalget, at Landsstyrets ageren i denne sag har været præget af manglende respekt og forståelse for Landstingets Finansudvalgs rimelige og saglige behov for, at træffe en velovervejede og velunderbyggede beslutning.

Finansudvalget finder, at denne fremgangsmåde er **meget utilfredsstillende og beskæmmende for Landsstyret.**

4. Manglende politisk afklaring af sagen og bevillingsalternativet

De i sagen søgte bevillingsændringer vedrører landsstyreområdet for Infrastruktur, Boliger og Råstoffer. Alligevel er det KIIIN, der står som underskriver på landsstyreoplægget. Finansudvalget har forgæves søgt en fornuftig forklaring på denne fravigelse fra de gængse bevillingsprocedurer. Men det synes at kunne konkluderes, at denne fravigelse er sket på landsstyreformandens initiativ efter høring af, hvad Landsstyret betegner som, "relevante Landsstyremedlemmer". Finansudvalget er ikke bekendt med, at nogle af Landsstyrets medlemmer er "irrelevante", så den fremlagte oplysning giver ikke udvalget nogen større klarhed.

Ansøgningen om bevillingsrokeringer indenfor et andet landsstyreområde har ført til flere problemer i udvalgets behandling af sagen.

Det fremgår således af Landsstyrets besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål nr. 11, at Landsstyret arbejder på at tildele 20 boliger til Savissivik. Prisen for dette blev i svaret til Finansudvalget angivet til omtrent 30 mio. kr. Midlerne til disse huse påtænkes taget fra samme hovedkonto som tillægsbevillingen til efterskolen. Såfremt begge initiativer gennemføres til de anførte priser vil der ikke være tilstrækkelige midler på hovedkontoen, som således vil gå i minus! Dette dokumenterer uden mulighed for tvivl, at sagen ikke er forberedt tilstrækkeligt fra Landsstyrets side. Derudover er projektet vedr. byggeriet i Savissivik en meget væsentlig oplysning, som uden tvivl skulle være indgået i det første oplæg til Finansudvalget. Udvalget må blot konstatere, at Landsstyret ikke ønskede, at fremlægge oplysninger for Finansudvalget, som kunne skabe tvivl om holdbarheden i Landsstyrets ønske om en bevillingsrokering.

På denne baggrund ønskede Udvalget, at indkalde det fungerende Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer samt Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke i samråd. Sidstnævnte Landsstyremedlem var af uoplyste årsager ikke tilstede under Landstingets forhandlinger, hvorfor Udvalget kun indkaldte det fungerende Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer til samrådet.

Under samrådet oplyste det fungerende Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer Arkalo Abelsen, at byggeriet i Savissivik kun vil koste 20 millioner kroner, og ikke 30 millioner kroner, som det fremgår af Landsstyrets besvarelse til Finansudvalget. Landsstyremedlemmet kunne ikke forklare denne forskel. Finansudvalget finder denne manglende afklaring af en væsentlig del af grundlaget for en bevillingsansøgning dybt bekymrende.

Det er oplyst i Landsstyrets besvarelse af Finansudvalgets spørgsmål, at ansøgningen om bevillingsrøkerer udenfor KIIN's område sker i forståelse med Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer. Finansudvalget må blot konstatere, at denne såkaldte forståelse tilsyneladende dækker over en tumultarisk og dårligt koordineret sagsbehandling, som tilsyneladende er igangsat med Landsstyreformandens godkendelse. **Finansudvalget finder dette dybt utilfredsstillende.**

Det vil derfor fremover indgå i Finansudvalgets formkrav til bevillingsansøgninger, at udvalget **ikke** behandler bevillingssager i hvilke et landsstyreområde søger bevillingsændringer indenfor andre Landsstyreområder. Såfremt sådanne sager alligevel fremsendes vil disse uden videre blive tilbagesendt til Landsstyret.

5. Manglende beskrivelse og vurdering af alternativer til godkendelse af tillægsbevilling

Det er via Finansudvalgets spørgsmål afdækket uden mulighed for tvivl, at der er alternativer til en tillægsbevilling til efterskolen i Qasigiannuit. Således er det via Finansudvalgets spørgsmål blevet klarlagt, at de midlertidige efterskoler i Qaqortoq og Sisimiut vil kunne tilbyde henholdsvis 60 og 70 efterskolepladser fra og med skoleåret 2008/2009. Til sammenligning forventes der 80 efterskolepladser i Qasigiannuit. For begge alternative muligheder gælder det, at der bør (ikke skal) ske mindre renoveringsarbejder til samlet i alt måske 5-10 mio. kr. Til sammenligning koster efterskolen i Qasigiannuit incl. tillægsbevilling 45 mio. kr. at opføre.

Disse alternativer burde have været undersøgt og beskrevet i oplægget til Finansudvalget! At dette ikke er sket kan kun betegnes som en manglende respekt for princippet om en anstændig og saglig anvendelse af landskassens midler i Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke og hos Landsstyret. **Finansudvalget finder dette** beskæmmende!

6. Manglede respekt for Landstingets arbejde med Finanslovsforslaget for 2009

Det er via Finansudvalgets spørgsmål afdækket, at Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke allerede har sikret, at der er afsat midler ud fra en ny forordning på efterskoleområdet på finanslovsforslagets hovedkonto 40.01.08 og 40.10.12. Disse midler er angiveligt afsat til henholdsvis drift og tilskud til elevrejser.

Finansudvalget har i flere år gentagne gange påpeget, at det er et udtryk for manglende respekt for Landstinget; at der ud fra ikke-vedtagne love og forordninger afsættes midler på Finanslovsforslaget, såfremt disse midler ikke klart synliggøres for Landstinget på en reserve eller i en oversigt. Dette er ikke sket i dette tilfælde.

Disse midler skal derfor fjernes fra Finanslovsforslaget, såfremt Landstinget ikke vedtager en ny efterskoleforordning på EM2008. Derudover skal Finansudvalget påminde Landsstyreområdet for Finanser om, at KIIN allerede har afsat den med lovforslagets realisering fornødne finansiering. Der kan således ikke blive tale om at afsætte yderligere midler til dette formål på finansloven.

7. Etableringen af flere permanente grønlandske efterskoler

Det fremgår af Landsstyrets besvarelse til Finansudvalget, at KIIIN arbejder med planer om, at etablere flere permanente efterskoler i Grønland. Finansudvalget skal påpege, at disse planer endnu ikke er politisk vedtaget. Landstinget har vedtaget, at bygge én efterskole i Qasigiannuit. Der bør under alle omstændigheder ske en evaluering af efterskolen i Qasigiannuit, inden der sker en yderligere udbygning på området.

Udvalget skal derfor anmode KIIIN om at indstille arbejdet med yderligere udbygning på efterskoleområdet. Udvalget anser, at andre opgaver i landsstyreområdet er af væsentlig mere påtrængende karakter, jfr. nærværende afgørelse!

8. Mindretalsudtalelse

Mindretalsudtalelse fra Demokraterne vedr. finansieringen af efterskolen i Qasigiannuit.

Demokraterne beklager den måde, hvorpå denne sag har været kørt, da man fra et flertal i Landstingets side aktivt har forsøgt at omgå måden, hvorpå bevillingssager normalt skal og bør køres.

Det skal stå klart for enhver, at Demokraterne støtter etableringen af en permanent efterskole i Grønland, og at denne fx kunne ligge i Qasigiannuit.

Under behandlingen af denne bevillingsansøgning fra Landsstyret har der været skiftende og meget forskellige udsagn fra Landsstyret vedr. finansieringen af denne efterskole. Dette finder Demokraterne ikke betryggende, og vi er fortsat ikke sikre på, at der er styr på prioriteringerne indenfor den berørte hovedkonto.

Det har været magtpåliggende for Demokraterne, at landets love skulle overholdes i behandlingen af denne sag, hvilket vi ikke føler er sket. Efter Demokraternes mening, så er både Budgetloven og Landstingsfinansloven for 2008 ikke overholdt eller i overhængende fare for at være brudt, velvidende at det kunne have været undgået.

Derfor mener Demokraterne, at beslutningen om, og bevillingen til, en permanent efterskole i Grønland skulle udskydes til næste år. Hermed kunne beslutningen komme med i den samlede prioritering af anlægsmidler i 2009. Og samtidig kunne Budgetloven og Landstingsfinanslovene for 2008 og 2009 have været sikret overholdelse.

Demokraterne vil også gerne bemærke, at Landsstyrets egne rådgivere har anbefalet en afvisning af den afgivne licitation.

Demokraterne vil videre gerne henlede opmærksomheden på, at der fandtes flere alternativer til etableringen af en efterskole i Qasigiannuit. Nemlig, at man enten kunne have etableret en efterskole i Kangerlussuaq, eller man kunne have fortsat med de midlertidige efterskoler i Qaqortoq, Sisimiut og Maniitsoq. Dermed har der ikke været et akut behov, og dermed skulle denne sag ikke have været at betragte som hastende.

Dermed burde det være klart for enhver, at Demokraternes afslag til Landsstyrets indstilling ikke er en afvisning af etableringen af en permanent efterskole i Qasigiannuit, men udelukkende en afvisning af måden sagen er kørt på, og at finansieringen ikke entydigt synes at være på plads. Med disse bemærkninger skal Demokraterne indstille, at Landsstyret indstilling ikke efterkommes.

9. Konsekvenser af forløbet omkring efterskolen i Qasigiannuit & anmodning til

Revisionsudvalget

Finansudvalget finder hele forløbet omkring bevillingsansøgningen i Qasigiannuit dybt urovækkende. De fremlagte tal og beregninger fra Landsstyret har været enten tendentiøse eller

selvmodsigende. Væsentlige oplysninger er blevet holdt tilbage fra Udvalget. Og Landsstyrets interne afklaring og sagsforberedelse har været tumultarisk.

Et enigt Finansudvalg finder ikke dette holdbart. Udvalget ønsker derfor, at der igangsættes en kulegravning af hele denne sag. Denne kulegravning må nødvendigvis tage udgangspunkt i det landsstyreområde, som tydeligvis er problemets kerne, nemlig Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Finansudvalget skal derfor anmode Landstingets Revisionsudvalg om at forestå denne kulegravning ved uden ophold at igangsætte en komplet og gennemgribende forvaltningsrevision af Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Formålet med en forvaltningsrevision er at efterprøve, om landsstyreområdets dispositioner er i overensstemmelse med de almindelige normer for, hvad der kræves af en hensigtsmæssigt indrettet og sparsommelig administration. Ved en forvaltningsrevision bør der således indgå en vurdering af:

Sparsommelighed i forvaltningen. Er aktiviteterne gennemført på den mest økonomiske måde?

Produktivitetsaspekt. Er der et rimeligt forhold imellem ressourceanvendelsen og produktionen, og er målene nået set i forhold til ressourceanvendelsen?

Legalitetsaspektet. Er forretningsgangene hensigtsmæssige, og sikrer de gældende regler og procedurer lovlighed og saglighed i landsstyreområdets arbejde?

Derudover bør forvaltningsrevisionen særligt vurdere procedurerne omkring departementets styring og forberedelse af bevillingssager. Det skal herunder indgå, hvorledes det sikres, at Budgetlovens og øvrige kernelovbestemmelser følges.

Finansudvalget finder, at disse forhold bør undersøges såvel generelt som specifikt i fh.t. styringen af bevillingssagen omkring efterskolen i Qasigianguit. Der ønskes således gennemført 2
samtidige, men i øvrigt uafhængige, undersøgelser.

Yderligere afgrænsning og styring af forvaltningsrevisionen anser Finansudvalget passende kan ske i regi af Revisionsudvalget i kraft af nævnte udvalgs særlige kompetencer på dette område. Det er Finansudvalgets formodning, at den specifikke del af forvaltningsrevisionen bør kunne foreligge i løbet af 2-3 uger regnet fra dags dato. Den generelle del af forvaltningsrevisionen anses med fordel at kunne foreligge indenfor indeværende kalenderår.

Finansudvalgets beslutninger

1. Den i spørgsmål 2 omtalte sagskopi skal afleveres til Finansudvalgets sekretariat senest indenfor 48 timer efter modtagelsen af denne afgørelse. Såfremt der mod forventning ikke sker en sådan aflevering indenfor den fastsatte tidsfrist vil nærværende bevillingssag blive genoptaget til fornyet vurdering i Finansudvalget.

2. Et enigt Finansudvalg udtrykker **kraftig kritik** af Landsstyremedlemmet for Kultur- og Uddannelse, Forskning og Kirke og af sagsbehandlingen i Departementet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

3. Et flertal i Finansudvalget, bestående af repræsentanterne for Siumut, Atassut og Inuit Ataqatigiit, godkender indstillingerne fra Landsstyret.

4. Finansudvalget anmoder endelig Landstingets Revisionsudvalg om at igangsætte en kulegravning, herunder en omfattende forvaltningsrevision, af landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Med venlig hilsen

Augusta Salling
Formand for Finansudvalget